

POSTANOWIENIE

Dnia 27 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie **M.Z.**

skazanego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 197 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w dniu 27 lutego 2025 r. w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego od wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z 12 grudnia 2023 r. sygn. akt VI Ka 722/23 utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z 25 maja 2023 r. sygn. akt II K 518/21,

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;
2. obciążyć skazanego kosztami postępowania kasacyjnego;
3. zasądzić od skazanego na rzecz oskarżycielki posiłkowej A.F. kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów za sporządzenie i wniesienie przez jej pełnomocnika odpowiedzi na kasację obrońcy.

[WB]

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Gliwicach wyrokiem z 12 grudnia 2023 r. sygn. akt VI Ka 722/23, po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z 25 maja 2023 r. sygn.

akt II K 518/21, którym oskarżony M. Z. został uznany za winnego dwóch czynów zabronionych, tj.:

1. przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 197 § 1 k.k. i art. 197 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., i za to na mocy art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 197 § 1 k.k. i w zw. z art. 11 § 3 k.k. przy zastosowaniu art. 37b k.k. i w zw. z art. 34 § 1 i 1a pkt 1 k.k. w zw. z art. 35 § 1 k.k. wymierzył mu karę 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności i karę 1 (jednego) roku ograniczenia wolności polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 (dwudziestu) godzin w stosunku miesięcznym (pkt 1 wyroku);
2. przestępstwa z art. 190 § 1 k.k. i za to na mocy art. 190 § 1 k.k. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 100 (sto) stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 15 (piętnaście) złotych (pkt 2 wyroku).

Ponadto sąd I instancji, na mocy art. 41a § 1 k.k., orzekł wobec oskarżonego środki karne w postaci zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną A. F. (poprzednio Z.) w jakikolwiek sposób oraz zakazu zbliżania się do niej na odległość bliższą niż 30 (trzydzieści) metrów na okres 3 (trzech) lat (pkt 3 wyroku).

Wyrok sądu II instancji zaskarżony został kasacją obrońcy skazanego, w której podniesiono następujące zarzuty:

1. rażące naruszenie art. 433 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. polegające na nienależytym rozważeniu i nieprawidłowym ustosunkowaniu się do zarzutów odwoławczych, o których mowa w pkt. I. 1), 2) oraz II. apelacji obrońcy
 - przez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów wyrażającej się w selektywnym dopasowaniu dowodów na potwierdzenie przyjętej przez sąd wersji zdarzeń opierającej się wyłącznie na rozbieżnych zeznaniach pokrzywdzonej, wbrew zasadom prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, bez prawidłowego (logicznego)

uzasadnienia przyjętej wersji oraz z pominięciem przy ustaleniu podstawy faktycznej wyroku wyjaśnień oskarżonego, zeznań słuchanych w sprawie świadków, zeznań pokrzywdzonej złożonych w innych sprawach, a w szczególności w sprawie rozwodowej prowadzonej przed Sądem Okręgowym w G. pod sygnaturą XII C [...] /20, przed Sądem Rejonowym w T. w sprawie prowadzonej pod sygnaturą I Ns [...] /20, a nadto prawomocnego wyroku rozwodowego Sądu Okręgowego w G. z 23 maja 2022 r., XII C [...] /20 potwierdzających istotne okoliczności, wskazujące na niewinność oskarżonego;

2. rażące naruszenie art. 8 § 2 k.p.k., art. 167 k.p.k. i art. 391 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k., art. 391 § 1 k.p.k., art. 433 § 2 k.p.k. i art. 440 k.p.k. poprzez nieprzeprowadzenie dowodu z dokumentów w postaci protokołów oraz transkrypcji protokołów sporządzonych za pomocą urządzenia rejestrującego obraz i dźwięk rozpraw zawierających zeznania pokrzywdzonej oraz słuchanych w sprawie świadków znajdujących się w aktach sprawy prowadzonej przez Sąd Okręgowy w Gliwicach pod sygnaturą akt XII C 1652/20.

Podnosząc powyższe zarzuty, obrońca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w postępowaniu odwoławczym.

Odpowiedzi na kasację obrońcy wystosowali prokurator oraz pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej, w których to każdy z nich wniósł o oddalenie kasacji obrońcy jako oczywiście bezzasadnej. Ponadto pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej wniósł także o zwrot kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym wedle norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zarzuty obrońcy skazanego okazały się oczywiście bezzasadnymi, co skutkowało oddaleniem jej kasacji przez Sąd Najwyższy w trybie wskazanym w przepisie art. 535 § 3 k.p.k. Oczywiście bezzasadność ma bowiem miejsce, gdy

już pobieżna analiza podniesionych w niej zarzutów wskazuje, że są one nietrafne i nie mogą doprowadzić do oczekiwanego przez skarżącego rezultatu w postaci wzruszenia zaskarżonego orzeczenia [*postanowienie Sądu Najwyższego (dalej SN) z 1 lipca 2021 r. sygn. akt II KK 184/21*].

Ze względu na konstrukcję kasacji i treść zarzutów sformułowanych przez skarżącą, Sąd Najwyższy przypomina i podkreśla, iż niewystarczające jest samo stwierdzenie, że sąd odwoławczy nie rozpoznał określonego zarzutu, naruszając art. 433 § 2 k.p.k. lub nie rozważył go należycie, czym dopuścił się obrazy art. 457 § 3 k.p.k. Każdorazowo konieczne jest wykazanie, iż przy dokonywaniu kontroli odwoławczej dane uchybienie w rzeczywistości zaistniało, opisanie, na czym ono polegało, a przede wszystkim wskazanie, dlaczego stanowi tak rażące naruszenie, że można jego skutki przyrównywać do uchybienia wagi bezwzględnej podstawy odwoławczej. Niespełnienie tego wymogu i jedynie literalne przywołanie w formułowanych zarzutach norm art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. sugerujące, iż kasacja dotyczy błędów popełnionych przez sąd odwoławczy, podczas gdy w istocie kwestionowane jest rozstrzygnięcie zawarte w orzeczeniu sądu I instancji, nie może zostać potraktowane jako skutecznie podniesiony zarzut kasacyjny. Wyjątkiem jest sytuacja, w której, w toku postępowania odwoławczego doszło do tzw. efektu przeniesienia, czyli zaabsorbowania do orzeczenia sądu II instancji uchybień popełnionych przez sąd *meriti*, w wyniku nierozpoznania lub nienależytego rozpoznania środka odwoławczego. W kasacji winny wówczas zostać podniesione i opatrzone pogłębioną argumentacją zarzuty wskazujące na wadliwe procedowanie tego sądu, w następstwie czego doszło do przeniknięcia uchybienia, którego dopuścił się sąd *a quo* do orzeczenia sądu drugiej instancji (*postanowienie SN z 18 lipca 2024 r. sygn. akt V KK 119/24*). Zadaniem sądu kasacyjnego nie jest bowiem ponowne przeprowadzanie kontroli apelacyjnej czy rozpoznawanie zarzutów stawianych przez skarżącego orzeczeniu sądu pierwszej instancji, do czego zmierza autor kasacji, w zawołowany sposób polemizując z poczynionymi przez sąd I instancji ustaleniami faktycznymi.

Analizując sformułowane przez skarżącą zarzuty i wyszczególnione w nich rzekome uchybienia sądu odwoławczego, sprowadzające się w istocie do

zaakceptowania ustaleń faktycznych sądu I instancji, dokonanych z przekroczeniem granic swobodnej oceny dowodów, zauważyć należy, iż treść zarzutów kasacyjnych jest niemal dokładnym powtórzeniem zarzutów apelacyjnych, które to zostały wnikliwie rozpoznane i szczegółowo rozważone w toku kontroli instancyjnej, rezultatem czego była nie tylko aprobata sposobu procedowania sądu a quo, ale ostatecznie także i jego prawnokarnej oceny zachowania oskarżonego (s. 7-8 formularza uzasadnienia).

Sąd odwoławczy rozpoznając zarzuty apelacyjne, przywołane w pkt 1 kasacji, odniósł się do wyszczególnionych w apelacji uchybień. Argumentacja sądu II instancji, co do braku możliwości naruszenia wymienionych w pkt I ppkt 1 przepisów postępowania, w zakresie oceny zeznań A. Z. (obecnie F.; pkt I ppkt 1 apelacji), odpowiada zasadom prowadzenia kontroli odwoławczej. W swoich rozważaniach sąd *ad quem* w szczególności w sposób wyczerpujący odniósł się do argumentacji obrońcy zmierzającej do zdyskredytowania tej oceny, zwracając uwagę na szereg okoliczności (m.in. na niepodważoną przez strony opinię sądowo-psychologiczną), a nadto na to, iż w sprawie poza relacją pokrzywdzonej ujawniono także inne dowody winy oskarżonego (s. 4-5 formularza uzasadnienia).

W odniesieniu do kwestii, o których mowa w pkt I pkt 2 apelacji, tj. uznania za winnego oskarżonego bez dowodów uprawdopodobniających fakt popełnienia przez niego zarzucanych mu przestępstw, nie uznając trafności argumentacji obrońcy, sąd II instancji zauważył, iż kompleksowy, a przy tym prawidłowo oceniony przez sąd *meriti* materiał dowodowy ujawniony w niniejszej sprawie, nie stwarzał wątpliwości, które uzasadniałby zastosowanie art. 5 § 2 k.p.k. i nie wymagał uzupełnienia. Konfrontując argumentację obrońcy z treścią uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia, sąd odwoławczy dokonał dogłębnej analizy oceny dowodów przeprowadzonej przez sąd I instancji oraz powziętych na ich podstawie ustaleń faktycznych. W swoich rozważaniach sąd *ad quem* wykazał, dlaczego wyjaśnienia M. Z. a nie mogły stanowić jakościowej i wiarygodnej przeciwwagi względem dowodu z zeznań pokrzywdzonej (s. 5-6 formularza uzasadnienia).

Wbrew twierdzeniom skarżącej kasacyjnie, nie sposób także uznać, iż sąd odwoławczy nienależycie bądź nieprawidłowo odniósł się do zarzutu nieprzeprowadzenia dowodu z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy Sądu Okręgowego w G. o sygn. akt XII C [...] /20. Sąd II instancji, aprobuując decyzję procesową sądu *meriti* w zakresie oddalenia wniosku dowodowego dot. tych dokumentów, trafnie zwrócił uwagę na okoliczność, iż apelujący, z wyjątkiem zeznań pokrzywdzonej, nawet nie próbował podważać wiarygodności materiału dowodowego, który został przez Sąd oceniony jako wyczerpujący, w świetle czego kompleksowe ustalenie faktów w niniejszej sprawie, nie było uzależnione od dostępu do akt sprawy rozwodowej w celu uzyskania protokołów przesłuchania pokrzywdzonej (przesłuchiwanej aż 8-krotnie) czy świadków (s. 6 formularza uzasadnienia).

W sprawach z oskarżenia publicznego zgodnie z treścią art. 636 § 1 k.p.k., w razie nieuwzględnienia środka odwoławczego wniesionego wyłącznie przez oskarżonego lub oskarżyciela posiłkowego, koszty procesu za postępowanie odwoławcze ponosi na zasadach ogólnych ten, kto wniósł środek odwoławczy. Na mocy art. 637a k.p.k. w postępowaniu kasacyjnym stosuje się odpowiednio przepisy o kosztach postępowania odwoławczego, chyba że ustawa stanowi inaczej. Stąd też przywołany wyżej przepis art. 636 § 1 k.p.k. znajduje zastosowanie

w niniejszej sprawie. Do kosztów procesu, w myśl art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k., należą zaś uzasadnione wydatki stron, w tym z tytułu ustanowienia w sprawie jednego obrońcy lub pełnomocnika. Nie ulega natomiast wątpliwości, iż do uzasadnionych wydatków stron należą koszty zastępstwa adwokackiego powstałe w związku ze sporządzeniem odpowiedzi na kasację. Skoro kasacja obrońcy skazanego M. Z. a została oddalona i obciążono go kosztami postępowania kasacyjnego, to oczywiste jest, iż oskarżycielowi posiłkowemu przysługuje zwrot kosztów zastępstwa prawnego za sporządzenie i wniesienie odpowiedzi na kasację. Wniosek pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego odnoszący się do tej materii jest zatem zasadny.

Wobec powyższego, respektując brzmienie § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U.2023.1964 tekst jednolity ze zm.) w sprawie opłat za czynności adwokackie, który nakazuje ustalać wysokość stawek minimalnych w sprawach nieokreślonych w rozporządzeniu, przyjmując za podstawę stawkę w sprawach o najbardziej zbliżonym rodzaju, Sąd Najwyższy uznał, iż właściwe zastosowanie znajdzie tu przepis § 11 ust. 4 pkt 2 ww. rozporządzenia, określający stawki minimalne przewidziane dla czynności m.in. sporządzenia opinii o braku podstaw do wniesienia kasacji (*zob. postanowienie SN z 16 lutego 2023 r. sygn. akt II KK 472/22 i cyt. tam orzecznictwo*). W tym stanie rzeczy należało zasądzić od skazanego na rzecz oskarżycielki posiłkowej kwotę 720 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego za sporządzenie i wniesienie odpowiedzi na kasację.

Mając na uwadze powyższe rozważania, orzeczono o oddaleniu kasacji obrońcy skazanego jako oczywiście bezzasadnej, rozstrzygając o kosztach w myśl art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

[J.J.]

[a.ł.]